

rūtu

modol vāci kiyval gosti

id kalit ropo tanvaṅg kāryaṅg pūri kiyan sāti, yūdulke āyva yūdulk āyur vūrkun gir bagavantal bahan vāḍakam kīntoro ijrayēl jātitur kari kiyana injer id rūtu inval pustaknaga lihi kīsi manta. rūtu inval veylo mōyab dēsna ānd, ijrayēl dēsna āyo. pōsaṭi veylo āta ad nayomina cokoṭ-vāyuṭ sūdan sāti rūtu tanva parjatun suṭi kīsi, ijrayēl dēsnaga vānta. ijrayēl dēsnor dāvid rājal ani vōnur totturkun id rūtu bahan aval āsi niltayo, id katataga lihi kīsi manta.

id katatun vāci kiyan mune id gosti kari kīmṭ

tole ijrayēl dēsnaga yūda jātitun ropo undi niyam matta. batal itteke kuṭumbataga ivir markmanji ḍagur mari marmiṅg āsi mārteke, sērnđu taṅgen tuṅgsi, tādana āstitun poro adikār vāle āntor. uṇđe vūrkun mari-miyaḍ jalma āteke, ad āsti markna ānta. undi mōka vorore manji mārteke, ad āsti karumnor pālevāṇḍan ānta. bōrte vōna kuṭumbatal uṇđe gir pisi mandantero, vūr samdira cokoṭ-vāyuṭ sūḍval jimedāri vōr pālevāṇḍan poro mandanta.

id pustaknal karivalik gostiṅg

bagavantanaṅg icaṅg nama parur ahan pūre māyval.

barosate pisvalir hindal bagavantal tanvaṅg kāryaṅg pūri kiyval.

dusrurkun madat kiyvaḍun hindal, kuṭumbamun poro, sōptalir poro barosa irvaḍun hindal, vūra pisval tarika māryusi, bagavantal vūrkun ānand siyval.

bagavantana cokoṭ-pān sirip yūdulkun sāṭine āyo batı samdi jātinur sāti manta.

bagavantal jagduniyata parjatun cokoṭ sūḍval ani vūra pisvaḍun ropo tanvaṅg kāryaṅg pūri kiyval āndur.

baga batal manta

yelimelekna kuṭumbataga vele duksa vāyval 1:1-5

nayomi betleham caharte malsi sonval 1:6-18

nayomi ani rūtu betleham caharte yevval 1:19-22

bōyajna polamnaga rūtu sarva perval 2:1-7

bōyaju rūtun poro daya tohval 2:8-13

bōyaju duparita nehli tinle rūtun kēyval 2:14-16

bōyajun bārete nayomi kēnjval 2:17-23

nayomi rūtun saṅga batal bahan kiyana injer vehval 3:1-5

rūtu bōyajun bēṭe māyle sonval 3:6-15

rūtu kaḍatal nayominaga malsi sonval 3:16-18

bōyaj ani uṇde voror pālevāṇḍal 4:1-12

rūtu marin jalma siyval 4:13-17

rūtu ani bōyajna vēli 4:18-22

yelimelekna kuṭumbataga

vele duksa vāyval

1 nāy vehvalir adikārir rāj tākusval gaṭkate* ijrayēl dēsne karu arta. te yūda yēriyata betleham cahartal voror māynal tanva bāykon ani ivir markun piysi, mōyab dēsne pisle sottor. ²vōr māynana porol yelimelek. vōna bāykona porol nayomi.* ivir marknaṅg porolk mahalon ani kiliyon. vūr yūda yēriyata betleham caharte manval yepratiyulk inval sagater āndir. vūr mōyab dēsne sonji, aga piser matter.

³ahan piser maneke, nayominor mādso yelimelek mārtor. te rānđe veylo nayomi ani tānur ivir marke meysi matter. ⁴⁻⁵vūr mark mōyab dēsnaṅg pēkin tuṅgter. av pēkiknal undita porol vōrpal, undundita porol rūtu. ahan kami jāda daha sālk āta peje mahalon ani kiliyon gir mārter. te nayomi mādso ani mark selva pōsaṭi veylo āta.

nayomi betleham caharte malsi sonval

⁶⁻⁷ahan mōyab dēsnaga piser maneke nayomi, “tanva dēsnaga paṇṭaṅg muktari paṇḍnal bagavantal tanva parjatun āsirvād sīsi, pir vāyustor*” injer kēnja. aden sāti nayomi ani tānaṅg kōryak agaṭal yūda yēriyate sonle tayar āsi, sariy pesitaṅg.

⁸batı ahan sonjer maneke, nayomi kōryakun tōđo, “miraṭ mī sedmite malsi sonṭ.* sātūr nā markun poro ani nā poro mīva māriyo ad permatus tohtiṭ. ahne bagavantal mī poro gir tanva māriyo ad permatus tohir. ⁹bagavantal mīkun āsirvād sīsi, miraṭ uṇde undi jōka marmiṅg āsi, mīkun rōn-racca sīnur” injer kōryakun kalita.* ¹⁰aske raṇḍute kōryak jōrte āđser, “nī saṅgane nī lōkurga vāntom” ittaṅg.

¹¹batı nayomi, “nā kōryakniṭ! miraṭ nā saṅga bāri vāntiṭ? mī sedmite malsi

* 1:1 ijrayēl dēsnaga rājan nēmi kiyvak modol manval veylo injer artam

* 1:2 nayomi itteke kusite ani ānandne manval veylo injer artam * 1:6-7 tanva dēsnur sāti bagavantal kāneta intajam kītor

* 1:8 tamva beyena rōn sonji uṇde marmiṅg āyavaco inval artam * 1:9 kalival selete

mukka burval

sonț. mīkun tuṅgle, uñde nā pīte mark puṭanir intiṭ ki batal? ^{12–13} nā kōryakniṭ! mī sedmite malsi sonț. nana uñde voron tuṅga paronacor mātarina āton. undi mōka nākun barosa manta injer nēñd bōne tuṅgsi, ivir markun jalma sīkater, vūr ḫaguk ānal vēri, vūr sāti miraṭ manda parkiṭ ki batal? nā kōryakniṭ! manda parviṭ. bagavantal nākun bayman ātor, aden sātine mīkun lākta duksat ter nākun adik duksa lākta” injer aven tōđo vehta.

¹⁴ ad kēnci uñde adik āđtaṅg. ad vakatne vōrpal pōrađun kalisi, tanva sedmite sonle pesita. batı rūtu pōrađun urngi kīsi, matta.

¹⁵ te nayomi, “icula! nīva sēriyad tanva parjataga tanva pēndaga malsi sonjer manta. nime gir tān saṅga son” injer vehta.

¹⁶ batı rūtu, “nā pejey vāyma, suṭi kīsi son’ injer nākun julma kiyma. nime baga dāki aga vānton, nime baga mandki aga mandanton, nī lōkure nā lōkur, nī bagavantale nā bagavantal. ¹⁷ nime baga sāki aga nana gir sāka ani agane nākun māti kīnir. maran tapsi dusro batay niḥaṭal nākun pāki kiyarte, bagavantal nākun bey ḫagur siksa siyir” injer itta. ¹⁸ id goṣṭi kēnci, tanva saṅga vāyle, rūtuna man mārita injer

nayomi samje māsi, ad goṣṭit bārete julma kiyvakne dab matta.

nayomi ani rūtu betleham caharte yevval

¹⁹ ahan av rañd tākser betleham caharte yevtaṅg. yevta peje, ad cahartur samdire aven sūđsi, gul kusi āter. veylek aveknaga vāsi, “id nayomi ānd ki?” injer undit undi pūsi kītaṅg.

²⁰ te nayomi “hō nayominay āndun. batı nākun nayomi injer kēymaṭ. bāriteke vōr sarvasaktivantal bagavantal nākun bey duksa sītor. aden sāti nākun nayomi* invađun badli māra* iñtu. ²¹ nan igeṭal soneke, gan-gōtne sotton.* batı iñke bagavantal nākun pōsaṭin dāt malusi tattor.* miraṭ nākun nayomi injer bāri kēyantiṭ? maha saktivantal bagavantal nākun bayman āsi, bey duksa sītor” injer vehta.

²² ahan nayomi ani mōyab dēsna tanva kōriyad rūtu, mīre māsi vanjina pañṭa koyval kālam modol āneke, betleham caharte yevtaṅg.

bōyajna polamnaga rūtu sarva perval

2 nayominor māđso yelimelekna kāndāntor ḫagur danevantal pālevāñdal mattor. vōna porol bōyaju. ² nayomin saṅga mōyabna rūtu, “nākun polamknaga sarva perle

* 1:20 nayomi itteke kusite ani ānandne manval veyo injer artam * 1:20 māra itteke duksate manval veyo injer artam. * 1:21 selete “igeṭal soneke nahga samdiy matta” injer manta. * 1:21 selete “nākun batay selvakne malusi tattor” injer manta.

sonda sīm āti.* polamknaga pañta koyusval kārobāri bōre nā poro daya tohci sarva perle vopanurte, aga sarva peranton” injer pūsi kīta. aske nayomi, “nā kōryađi son” injer vopta. ³ te rūtu undi polamnaga sonji, aga manval kārobārin “id polamnaga sarva perkay?” injer pūsi kīta. ani būytalir koyneke suți kītatun pejey-pejey perser matta. tana perser manval polam yelimelekna kāndāntor bōyaj inval cuṭamna ānd inval tān ṭāva sele matta.

⁴ bōyaju betlehamnal polamnaga vāsi, būytalir saṅga, “bagavantal mī tōđo manir” ittor. te vūr malsi “bagavantal nīkun āsirvād siyir” itter. ⁵ aske bōyaj būytalir kārobārin saṅga, “ad bad ḥiya ānd?” injer pūsi kītor. ⁶ te vōr kārobāri, “nayomin saṅga vāta, ad mōyab dēsna ḥiya ānd. ⁷ ‘būytalir pejey sarva pera sīm’ injer nākun pūsi kīta. te ‘pera’ injer vehton. te sakedalte iñke vēri, perseren manta. batı gaṭkamen mātram guđsetaga sonji āram yēcci vāta” injer bōyajun vehtor.

bōyaju rūtun poro daya tohval

⁸ aske bōyaju rūtun saṅga, “bāyi nā gosti kēnja, id nā polamun suți kīsi, dusrona polamnaga sonma. igen nāvaṅg būyekun karum sarva perser man. ⁹ vūr būytalir bagate pañta koyser mandantero, vūr pejeyen

sarva perser man. vūr ḥiyurkun bōre nīkun nōyusva injer hukum sīton. nīkun yēr vaṭka vasteke, būytalir cēndi kīsi irtaṅg buđđinaga sonji, yēr un” injer vehtor. ¹⁰⁻¹¹ aske rūtu bōyajun poro vele mānde mur-ṭōṅgraṅg koṭsi būđ sūđser, “nanate dusro dēsnona āndun. batı nā bārete batal kari kīsi, nā poro daya tohcer manti?” injer gul āsi, bōyajun pūsi kīta. te bōyaju, “nī māđso mārta peje, nime nīva pōrađun kīta cākoratun bārete nākun samdo vođki āta. nime nīva kuṭumbatun ani nīva dēsun suți kīsi, iden mune vođki sele matter vūr parjataga pisle vāti. ¹² bagavantal nime kīta aden malsi āsirvādna pañdi sīnur. ijrayēlknor bagavantanaṅg mārelkun būđ volsi bace māyle vāti. vōre nīkun ḥagur inam sīnur” injer vehtor. ¹³ te rūtu, “mālka, nan nīvaṅg būyeknaga undita āyvek gir nā poro daya tohci, nā saṅga cokoṭe vađkti. nīva daya nā poro mani” injer itta.

bōyaju duparita nehli tinle rūtun kēyval

¹⁴ duparita yēlate, “nime ige vāsi, icur sāri yēcci kusiđe tin” injer bōyaj tān saṅga vehtor. te būytalir karum nehli tinle utta. aske bōyaju tān pohēṅg sītor. te tindanaccor tinji icuṅgsi meysta. ¹⁵ ani sarva perle tētta. aske bōyaj būytalir saṅga,

* 2:2 musaparir āyi, rāñđe veylök āyi, pōsatir āyi seleke uñđe dusrur bōre garib lōkur āyi, koyneke vahukne tūrta sarva pera vaco injer hebriyulkna niyamnaga lihi kīsi manta.

"rütun sadin karum gire pera sīmṭu. bōre tān āpusmaṭ. ¹⁶ sarva pernal tān sāṭi muṭinagaṭal icuk-icuk tuhcer soṇṭ. tān bōre rāṅg siymaṭ" injer būytalirkun hukum sītor.

bōyajun bārete nayomi kēnjval

¹⁷ te rūtu nulpe vēri ad polamnagan vanjina sarva perta ani aven kohkta. te av lage undi bīvḍamen ātaṅg. ¹⁸ av vanjiṅg piysi, rūtu betleham caharte manval rōn vāta. aske ātihare nayomi sūdta. te tana peṭimen tineke meyusi tattaṅg av poheṅg ātiharen sīta. ¹⁹ aske ātihare, "nēṇḍ nime baga kām kīt? bōna polamnaga sarva perti?" injer pūsi kīta. "nī poro daya tohvan bagavantal āsirvād siyir" injer itta. te rūtu, "ad polamnor mālkana porol bōyaju bere" injer vehta. ²⁰ aske nayomi, "vōr bōyaj mākun karumnore pālevāṇḍal āndur. pisi matturk ani sāturk gir vōr madat kīser mantor. mākun gir cokoṭ-vāyuṭ sūḍvalirgaṭal voror āndur. māriyo ad perma tohval vōr māynan bagavantal āsirvād siyir" injer kōryaḍun saṅga vehta. ²¹ aske mōyab dēsna rūtu, "acore āyva, nā saṅga 'tanva paṇṭa samdo koysi mārnal vēri tanvur kām kiyvalir barobar sarva perle vara' injer vehtor" itta. ²² te nayomi, "nā kōryaḍi, vōnaṅge būytekun karum sarva perser man. dusrona polamnaga sonma. undi mōka dākite bōre nīkun taklib sīnir" injer kōryaḍun vehta. ²³ te rūtu vanjina paṇṭa koyval

kālamnal te gohkna paṇṭa koysi mārnal vēri, bōyajnaṅg būytekun saṅga sarva perser ātiharena rōn piser matta.

nayomi rūtu saṅga batal bahan kiyana injer vehval

3 undi diya nayomi rūtu saṅga, "nā kōryaḍi, nīkun voror māḍso matteke, nīva cokoṭ-vāyuṭ samdo sūḍsi yētndur. iden bārete nana tapvak batal ter kiya lāgar. ² bōnaṅg būytekun pejeyen nime sarva pertiyo vōr bōyaju mākun karumnor pālevāṇḍal āndur. icula! nēṭa rātun kaḍataga gohk kohkusi tuḍusantor. ³ nime yēr tuṅgsi, gama gama gāḍi siyval niy (seṇṭ) sōksi, nihga manvaliknagaṭal cokoṭna kapdi pōṇḍsi, kaḍataga son. vōr tinal unal vēri vōn disvak man. ⁴ vōr baga mīṇḍantoro ad dihante sūḍsi, vōn karum sonji, vōnaṅg astur kālkna dupaṭi terisi kālvaḍa mīṇḍa. nime batal kiyanayo vōr vehantor" injer itta.

⁵ te rūtu, "miraṭ vehta tīr kīnton" injer ātiharen javab sīta.

rūtu bōyajun bēṭe māyle sonval

⁶ rūtu kaḍataga sonji, ātihare vehta tīr samdo kīta.

⁷ bōyaju peṭimen tinji, ānandne ad rāsita handa bāj sonji, mīṇḍtor. aske rūtu nehāre sonji, vōnaṅg astur kālkun poroḍa dupaṭi terisi agane mīṇḍta. ⁸ naḍḍum narka jōpne miḍuṅgneke kudurkne āsi tēttor ani

tanvaṅg astur kālkun karum undi
veylo mīñdsi manval kari kītor. ⁹ ani,
“nime badeni āndi?” injer bōyaj pūsi
kītor. te “mālka! nana rūtuna āndun.
nime nākun karumnor pālevāṇḍani
āndi ani nāva cokoṭ-vāyuṭ sūḍval
jimedāri nī poro manta. aden sāti
nīva dupaṭi, nā poro jarasi muca”*
injer itta.

¹⁰ te bōyaju, “bāyi, bagavantal
nīkun āsirvād siyir. nime pahje itteke
garibe āyi danevantale āyi ɖiyon
sūḍsi, tuṅga parndi. batī nime ahan
kiymaki. nime nayomina kuṭumbat
poro modol tohta dayatunter adik
nīva māriyo ad permatur tohcer
manti. ¹¹ aden sāti bāyi nime verima.
nime itta ad samdo kīnton. nime
cokoṭna gun-gān vāle pēdini āndi
injer samdirkun tāvaye. ¹² nana
karumnor pālevāṇḍana inval karale
ānd ani nīkun cokoṭ-vāyuṭ sūḍvana
āndun. batī nākun ter karumnor uñde
voror mantor. ¹³ id rātun nime igen
man. nīva jimedāri yētantor batalo
sakren vōn pūsi kīsi, kari kīnton.
undi mōka vōr jimedāri yētveke,
nanay nīva jimedāri yētantor injer

jīva vāle yehōva bagavantana porode
voṭ vātsi vehcer manton. ujde mānal
vērite, igene narma” injer vehtor.
¹⁴ te ad vōna kālvāday narumta.
voron voror vodke māyyvak jur-jur
sikaṭi maneken tētta. aske bōyaju,
“nime kaḍataga vāta gosṭi bōne
vehma” injer rūtun saṅga ittor. ¹⁵ ani
“nīva koṅgu tāra” ittor. ahan ineken
ad tārta. te bōyaj sāruṅg adliṅg
vanjiṅg kahci gaṭi dohci, tōcustor.
aske rūtu caharte malsi sotta.*

rūtu kaḍatal nayominaga malsi sonval

¹⁶ tanva ātiharena rōn yevta peje
rūtun, “nā kōryađi, nime sotta kām
batal āta?” injer nayomi pūsi kīta. aske
rūtu, tanakun bōyaj batal bahan kīka
injer vehtor ad samdo vehta. ¹⁷ “ade
āyya vōr, ‘rikam keykne ātiharena
rōn sonma’ inji, sāruṅg adliṅg vanjiṅg
sītor” injer gir vehta.

¹⁸ aske nayomi, “nā kōryađi, batal
bahan jargantayo kare mānal vēri
dīra. id gosṭi nēñdu tivusnal vēri, vōr
bōyaj gap-cuk manor” injer rūtun
vehta.

* 3:9 cokoṭ-vāyuṭ sūḍval jimedāri yētton injer samdirkun tohan sāti, yūda jātiter marmiṅg
āneke, novral novrin ihne dupaṭi mucusīntor. * 3:15 selete “aske bōyaj malsi caharte
sottor” injer manta.